מלאכת

בורר

שאלת כיוון

דוד לא אוהב זיתים. מותר להוציא אותם מהסלט לפני סעודת שבת?

על המפה

אחת מל"ט אבות המלאכה: הפרדת הלכלוך והפסולת מתוך האוכל. במשכן בררו את הלכלוך מתוך הסממנים, הצמחים שמהם הפיקו צבע.

- **אב מלאכה:** ברירת פסולת מתוך אוכל.
- **תולדה:** סינון משקה בכלי, כמו סינון יין מהשמרים.

לדוגמה:

אסור להוציא את העלים הפגומים מתוך קערת חסה, כדי שהסלט יהיה נקי.

אוכל מתוך פסולת / פסולת מתוך אוכל

שאלת כיוון

איך ייתכן שפסולת יכולה להיות אוכל משובח שלא זורקים לפח?

על המפה

בהלכות בורר, אוכל ופסולת נקבעים לפי מה שרוצים עכשיו:

- **אוכל:** מה שרוצים לאכול.
- **פסולת:** מה שלא רוצים לאכול, גם אם הוא ראוי לאכילה.

מותר לקחת את האוכל מתוך הפסולת, כי זו דרך אכילה. אסור להוציא את הפסולת מתוך האוכל, כי זו דרך הכנת המאכל.

לדוגמה:

בקערה של תפוחים ואגסים, מי שרוצה לאכול רק תפוחים ייקח את התפוחים, ולא יוציא את האגסים.

אי"ל – התנאים

לברירה מותרת

שאלת כיוון

בשבת בבוקר רוצים להוציא את התותים מקערת הפירות, בשביל הסעודה של הערב. מותר?

על המפה

מותר לברור בשבת רק כששלושת התנאים מתקיימים יחד:

- **א – אוכל מתוך פסולת:** מוציאים את האוכל, ולא את הפסולת.
- **י – ביד:** ולא בכלי המיוחד לברירה. מותר גם במזלג או בכף.
- **ל – לאלתר:** לאכילה מיידית או לסעודה הקרובה, ולא לזמן רחוק.

לדוגמה:

מותר לקחת במזלג מתוך סלט פירות את חתיכות האבטיח שרוצים לאכול עכשיו.